

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

23.

KURJER LITIEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 22-го Марта — 1838 — Wilno. Wtorek. 22-go Marca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 14-го Марта.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,
ИМПЕРАТОРЪ и САМОДЕРЖЕЦЪ
ВСЕРОССИЙСКИЙ, ЦАРЬ ПОЛЬСКИЙ,
и проч., и проч., и проч.

НАШЕМУ Дѣйствительному Статскому Советнику, Гродненскому Гражданскому Губернатору Дюпельмайеру.

Во вниманіи къ дѣятельной заботливости вашей по устройству ввѣренной вамъ губерніи и вообще къ отлично-усердной службѣ вашей, Всемилостивѣйше жалуемъ васъ, согласно удостоенію Комитета Министровъ, Кавалеромъ *Императорскаго и Царскаго Ордена Нашею, Св. Станислава первой степени*, знаки коего при семь препровождаю, пребываемъ Императорскою Нашею милостію къ вамъ благосклонны.

На подлинной Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Въ Петергофѣ.
18-го Февраля 1838 г.

Въ награду ревностной и усердной службы, Начальствомъ засвидѣтельствованной, Сокольскій Уѣздный Предводитель Дворянства, Титулярный Советникъ *Остроленцкій*, Всемилостивѣйше пожалованъ въ Коллежскіе Ассессоры.

— Въ Воскресенье, 6-го Марта, Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Е. В. Короля Виртембергскаго, Князь *Гогеллоге-Кирхбергъ*, отъѣзжая отсюда на время, имѣлъ честь откланяться Ихъ Императорскимъ Величествамъ Государю Императору и Государынѣ Императрицѣ, и Его Высочеству Цесаревичу Наслѣднику Престола.

Княгиня *Гогеллоге-Кирхбергъ* также удостоилась проститься съ Ея Императорскимъ Величествомъ. (*J. de St. P.*)

— Его Императорское Величество, по представленію Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ и удостоенію Комитета Гг. Министровъ, Всемилостивѣйше повелѣть соизволилъ: объявить Монаршее Его Величества благоволеніе, въ награду ревностной и усердной службы, Начальствомъ засвидѣтельствованной, Дѣйствительнымъ Статскимъ Советникамъ: Правителю Бѣлостокской Области *Гунаропуло*; Виленскому Губернскому Предводителю Дворянства *Марцынкевичу-Жаббъ*; Предсѣдателю Виленской Палаты Уголовнаго Суда, Коллежскому Советнику *Калкату*; Надворнымъ Советникамъ: состоящимъ при Виленскомъ Военномъ, Гродненскомъ, Минскомъ и Бѣлостокскомъ Генералъ-Губернаторѣ для особыхъ порученій: *Погуляю, Варсановьеву* и въ званіи Камергера Двора Его Императорскаго Величества Графу *Зубову*; Советнику Виленскаго Губернскаго Правленія Коллежскому Ассессору *Шульцу*; Брестскому Зем-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 14-go Marca.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,
CESARZ i SAMOWŁADZCA
WSZECH-ROSSYJ, KRÓL POLSKI.

i t. d. i t. d. i t. d.

Naszemu Rzeczywistemu Radcy Stanu, Grodzieńskiemu Cywilnemu Gubernatorowi Doppelmajerowi.

Ze względu na czynną waszą troskliwość w urzędzeniu powierzonej wam Gubernii i w ogólności na odznaczającą się gorliwością służbę waszą, Najłaskawiej mianujemy was, zgodnie z uznaniem Komitetu Ministrów, Kawalerem *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Naszego, Sw. Stanisława pierwszego stopnia*, którego znaki przy tém załączając, zostajemy CESARSKĄ NASZĄ łaską ku wam przychylni.

Na autentyku Własną Jego CESARSKIEJ Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

W St. Petersburgu,
18-go Lutego 1838 roku.

W nagrodę gorliwej służby, przez Zwierzchność zaświadczonej, Sokolski Powiatowy Marszałek Dworzania, Radca Honorowy *Ostromęcki*, Najłaskawiej mianowany Kollegialnym Assesorem.

— W Niedzielę, 6-go Marca, Nadzwyczajny Posel i Pełnomocny Minister Króla Wirtemberskiego, Xiążę *Hohenlohe-Kirchberg*, wyjeżdżając ztąd na czas krótki, miał honor złożyć pożegnanie NAJJAŚNIEJSZYM PAŃSTWU CESARZOWI JEJ MOŚCI i CESARZOWEJ JEJ MOŚCI, tudzież JEJ WYSOKOŚCI, CESARZEWICZOWI NASTĘPCY Tronu.

Xiężna *Hohenlohe-Kirchberg* miała także szczęście bycъ z pożegnaniem u CESARZOWEJ JEJ MOŚCI.

(*J. de St. P.*)

— JEJ CESARSKA MOŚĆ, po przedstawieniu P. Ministra Spraw Wewnętrznych i uznaniu Komitetu PP. Ministrów, Najwyżej rozkazać raczył: oświadczyć MONARSZE JEJ CESARSKIEJ MOŚCI zadowolenie, w nagrodę gorliwej służby, przez Zwierzchność zaświadczonej, Rzeczywistym Radcom Stanu: Rządcy Obwodu Białostockiego *Hunaropulo*; Wileńskiemu Gubernialnemu Marszałkowi Dworzania *Marcinkiewiczowi-Żabie*, Prezydentowi Wileńskiej Izby Kryminalnego Sądu, Radcy Kollegialnemu *Katkatinowi*; Radcom Dworu: zostającym przy Wileńskim Wojennym, Grodzieńskim, Mińskim i Białostockim Jenerał Gubernatorze do szczególnych poleceń: *Pogulajowi, Warsanowjewu*, i Szambelanowi Dworu JEJ CESARSKIEJ MOŚCI Hrabiemu *Zubowu*; Radcy Wileńskiego Rządu Gubernialnego Radcy Kollegialnemu *Szulcowi*; Brzeskiemu Ziemskiemu Sprawnikowi Radcy Honorowemu *Suchomlinowi*; 10 ej klasy: zostającemu przy Wileńskim Wojennym, Gro-

скому Исправнику Титулярному Советнику *Сухомлинову*; 10-го класса: состоящему при Виленскомъ Военномъ, Гродненскомъ, Минскомъ и Вѣлостокскомъ Генераль - Губернаторъ для особыхъ порученій, въ званіи Камеръ - Юнкера Двора Его Императорскаго Величества Князю *Санеевъ*; Уезднымъ Предводителемъ Дворянства: Ковенскому, въ званіи Камеръ Юнкера Двора Его Императорскаго Величества Графу Венедикту *Тышкевичу*; Ошминскому, отставному Импорщику *Сулистровскому*; Волковыскому, въ званіи Камеръ - Юнкера Двора Его Императорскаго Величества Графу Ксаверию *Грабовскому* и состоящему при Виленскомъ Военномъ, Гродненскомъ, Минскомъ и Вѣлостокскомъ Генераль - Губернаторъ, въ званіи Камеръ - Юнкера Двора Его Императорскаго Величества 14-го класса Графу Северину *Грабовскому*. (С.В.)

— Въ Именномъ Его Императорскаго Величества Высочайшемъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату въ 12 день минушаго Января за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, изображено: „Признавъ нужнымъ утвердить новую облегчительную форму описи частныхъ имѣній, назначаемыхъ въ продажу по неисправности платежей Кредитнымъ Установленіямъ, и препроводя оную при семъ въ Правительствующій Сенатъ, Повелеваемъ предписать вмѣстѣ съ тѣмъ къ исполненію слѣдующія правила: 1) Описи въ имѣніи неисправнаго заемщика подвергается все то, что означено въ выданномъ ему на заемъ свидѣльствѣ и въ особыхъ описаніяхъ, (какъ то бываетъ по Опекунскимъ Советамъ) требуемыхъ для займовъ дополнительныхъ. По сему владѣлец заложеннаго въ кредитномъ установленіи имѣнія, подвергнутаго описи, можетъ продать отдѣльно отъ него, или вывезти, все движимое, не принадлежащее къ залогу по смыслу выданныхъ ему на заемъ документовъ. Предметы движимости подразделяются въ семь отношеній на два рода: стада и табуны, составляющіе овчарные и конскіе заводы и т. п., не почитаются принадлежащими къ залогу и владѣлец въ правѣ вывезти ихъ или продать отдѣльно не только въ продолженіе займа, но и по просрочкѣ его, во время самой описи. Если же предметы сіи не вывезены, то непременно должны быть введены дополнительно въ опись, дабы въ противномъ случаѣ имѣніе не потеряло своей цѣнности, ко вреду самаго владѣльца. Напротивъ того движимости, неимѣющая отношенія къ свойству самаго имѣнія, какъ-то: мебель, картины, рѣдки, библиотеки, драгоценныя вещи, домашняя утварь и т. п. ни въ какомъ случаѣ не должны быть описываемы, и если бы владѣлец ихъ не вывезъ, должны оставаться въ вѣдѣніи и на ответственности учрежденной надъ имѣніемъ опеки, или управленія, который въ свое время обязаны принять ихъ законнымъ порядкомъ. Вся прочая, въ разрядѣ сіи не входящая движимость, почитается принадлежащею къ залогу, и въ особенности при фабрикахъ все, что къ нимъ принадлежитъ, должно оставаться на мѣстѣ и входить въ опись для продажи. 2) Движимость, принадлежащая къ залогу и вмѣстѣ съ нимъ описываемая, разделяется на три разряда. Къ первому относятся въ имѣніяхъ земельных земледѣльческія орудія, а въ фабричныхъ машины и фабричныя инструменты; сверхъ того винокурная посуда, также всѣ вещи, въ стѣнахъ укрѣпленныя. Вещи сего рода должны быть сданы покупщику по описи и за утрату оныхъ отвѣтствуютъ лица, въ присутствіи коихъ находилось имѣніе. Движимость второго разряда составляетъ принадлежащій къ хозяйству господскій скотъ, а третьяго: хлѣбъ, фабричныя и заводскія матеріалы и произведенія. Движимость послѣднихъ двухъ разрядовъ принимается покупщикомъ въ томъ количествѣ, сколько окажется на лицѣ, и онъ не можетъ требовать оной сполна противъ описи, развѣ докажетъ сдѣланную съ того времени лишнюю и умышленную трату. 3) Если изъ полученной въ Банковомъ Установленіи описи имѣнію, назначаемому въ продажу, окажется въ ономъ наличныхъ душъ или земли менше того, что въ залогъ поступило, то по сей причинѣ продажа имѣнія не останавливается; но 4) По продажѣ имѣнія, Кредитное Установленіе, съ разрѣшенія Главнаго своего Начальства, обращается къ розысканію о причинахъ уменьшенія числа душъ или земли, и если откроется, что убыль сія послѣдовала отъ противозаконныхъ дѣйствій заемщика, то убытокъ Кредитнаго Установленія, отъ того происшедшій, возыскивается съ заемщика, а въ случаѣ его несостоятельности, съ мѣстѣ и лицъ, допустившихъ его къ такому дѣйствіямъ. 5) Покупщикъ имѣнія не можетъ простираетъ требованій своихъ на вознагражденіе за недостающія сверхъ описи души или землю, ибо онъ предлагалъ цѣну за то только число душъ и количество земли, которое показано было въ описи. 6)

дзиемъ Минскимъ и Бѣлостокскимъ Генерал - Губернаторе до szczególnychъ poleceń, Podkomorzemu Dworu Jego CESARSKIEJ MOŚCI Xięciu *Sapiezie*, Powiatowym Marszałkom Dworów: Kowieńskiemu, Kamerjunkrowi Dworu Jego CESARSKIEJ MOŚCI Benedyktowi Hrabiemu *Tyszkiewiczowi*; Oszańskiemu, odstawnemu Chorążemu *Sulistrowskiemu*; Wołkowyskiemu Podkomorzemu Dworu Jego CESARSKIEJ MOŚCI Xaweremu Hrabu *Grabowskiemu* i zostającemu przy Wileńskimъ wojennymъ, Grodzieńskimъ, Mińskimъ i Białostockimъ Generał - Gubernatorze, Kamerjunkrowi Dworu Jego CESARSKIEJ MOŚCI 14 - ej klasy Sewerinowi Hrabu *Grabowskiemu*. (G. S.)

— W Imiennymъ Jego CESARSKIEJ MOŚCI Najwyższymъ Ukazie, danymъ Rządzącemu Senatowi w dniu 12 - mъ zeszłego Stycznia z własnoręcznymъ Jego CESARSKIEJ MOŚCI podpisemъ, wyrażono: „Uznawszy za potrzebną utwierdzić nową łatwiejszą formę inwentary i majątków prywatnychъ, przeznaczanychъ na sprzedaż z powodu nieregularności opłat do Kredytowychъ ustanowień, i przesyłając ją przy témъ do Rządzącego Senatu, Rozkazujemy przepisać obokъ tego do wypełnienia prawidła następujące: 1) Inwentary w majątku nieakuratnego dłużnika ulega to wszystko, co jest wymienione w wydanémъ mu na pożyczkę świadectwie i w osobnychъ opisaniachъ, (jakъ to bywa w Radachъ Opiekunichъ) przepisanychъ dla pożyczekъ dodatkowychъ. A zatemъ właściciel oddanego na ewikcyę w kredytowymъ ustanowieniu majątku, inwentary uległego, może sprzedać oddzielnie od niego, albo wywieźć, całą ruchomość, nie należącą do ewikcyi podługъ brzmienia wydanychъ mu na pożyczkę dokumentówъ. Przedmioty ruchomości rozdzielają się w tymъ względzie na dwa rodzaje. Trzody, stadа i tabuny, stanowiące zawody chowu owiec i koni i tymъ podobne, nie uważają się za należące do ewikcyi, a właściciel ma prawo wywieźć je albo sprzedać oddzielnie, nie tylko w ciągu pożyczki, ale i po upłynieniu jej terminu, w czasie samego robienia inwentarza. Jeżeli zaś rzeczy te będą nie wywiezione, tedy nieodmiennie powinny być objęte dodatkowo w inwentarzu, ażeby w przeciwnymъ razie majątekъ nie utracił swego szacunku, ze szkodą samego właściciela. Przeciwnie ruchomość, niemająca stosunku do istoty samego majątku, jako to: meble, obrazy, osobliwości, biblioteki, kosztowne rzeczy, sprzętъ domowy i t. p. w żadnymъ razie nie powinny być inwentowane, i gdyby ichъ właściciel nie wywiózł, mają zostawać w wiedzy i na odpowiedzialności ustanowionej nad majątkiemъ opieki albo administracyi, które są obowiązane przyjmującъ je w swymъ czasie prawnymъ porządkiemъ. Cała dal-sza, dorzędówъ tychъ nie wchodząca ruchomość, uważa się za należącą do ewikcyi, a szczególniej w fabrykachъ, wszystko, co do nichъ należy, powinno zostawać na miejscu i wejść do inwentarza dla przedania. 2) Ruchomość, do ewikcyi należąca i razem z nią inwentowana, dzieli się na trzy rzędy. Do pierwszego w majątkachъ rolniczychъ należą narzędzia rolnicze, a w fabrycznychъ maszyny i narzędzia fabryczne; nadto naczynia browarne, wszystkie orazъ rzeczy, w ścianachъ umocowane. Rzeczy tego rodzaju powinny być zdane kupującemu podługъ inwentarza i za ichъ stratę odpowiadają osoby, pod których nadzoremъ znajdował się majątekъ. Ruchomość drugiego rzędu stanowią: należące do gospodarki bydło właściciela, a trzeciego: zboże, fabryczne materjały i wyroby. Ruchomość ostatnichъ dwóchъ rzędówъ ma się przyjmować przez nabywcę w tej ilości, jaka się okaże w naturze, i niemoże onъ jej żądać w zupełności podługъ inwentarza, chyba dowiedzie uczynionej od tego czasu zbytcej i umyślnej straty. 3) Jeżeli z otrzymanego w Bankowymъ Ustanowieniu inwentarza majątku, przeznaczonego na sprzedaż, okaże się w nimъ obecnychъ duszъ albo ziemi mniej od tego, co do ewikcyi weszło, tedy dla tej przyczyny sprzedaż majątku nie wstrzymuje się; ale 4) Po przedaniu majątku, Kredytowe Ustanowienie, z dozwolenia Głównej swej Zwierzchności, przedsięwzięte poszukiwanie o przyczynachъ umniejszenia się duszъ albo gruntu, i jeżeli się wykryje, że to umniejszenie nastąpiło z powodu przeciwnychъ prawu postępówъ dłużnika, wówczas strata kredytowego ustanowienia, która z tej przyczyny nastąpiła, uzyskuje się od dłużnika, a w razie, jeżeli zaspokoić ją nie będzie w stanie, z urzędówъ i osób, które dopuściły go do takichъ postępówъ. 5) Kupujący majątekъ nie może rozciągać swychъ pretensyj do wynagrodzenia za niedostające nad liczbę objętą w inwentarzu dusze albo grunta, gdyż onъ dawał cenę za tę tylko liczbę duszъ i ilość gruntu, jaka wykazana była w inwentarzu. 6) W razie przelewu długi na kupującego, majątekъ, w którym się okazała strata, zostawuje się w ewikcyi z tą samą liczbą duszъ i ilością ziemi, jaka w inwentarzu jest wykazana.

Въ случаѣ перевода на покупщика долга, имѣнїе, въ которомъ оказалась убыль, оставляется въ залогъ съ тѣмъ самымъ числомъ душъ и количествомъ земли, какое въ описи показано.

— Его Императорское Величество, въ слѣдствіе представленія Г. Министра Финансовъ, рассмотрѣннаго въ Комитетъ Гг. Министровъ, 30 Декабря минувшаго года, Высочайше повелѣть соизволилъ: дозволить Генералъ-Лейтенанту Шуберту, Россійскому въ Гаваннѣ Консулу Александру Лидерту и С. Петербургскимъ купцамъ: Якову Лидерту и Гаріалу Целиббееву составить товарищество для приготовления въ С. Петербургѣ свинцовыхъ бѣлилъ, и утвердить представленный ими на сей конецъ уставъ. (Спб. В.)

ОТЧЕТЪ

Россійскаго Страховаго отъ огня Общества,
съ 1-го Января 1837 года по 1-е Января 1838 года.

	Руб.	к.
Получено страховыхъ премій	2,097,754	16
Состоить процентовъ въ Гос. Ком. Банкѣ за 1837 годъ на 6,889,525 руб. 60 коп.	232,858	76
Получено процентовъ при размѣнѣ банковыхъ билетовъ въ 1837 году	18,871	—
	<u>2,349,483</u>	<u>92</u>

Изъ сей суммы исключаются:

а) По счету расходовъ:		
На жалованье служащимъ въ Правленіи Общества и на разныя по оному издержки	47,413 р. 37 к.	
За Коммиссію уполномоченнымъ въ разныхъ городахъ и Директорамъ	125,971 р. 39 к.	
	<u>173,384 р. 76 к.</u>	
б) По счету пожарныхъ ущербовъ:		
За пожарные убытки	585,635 р. 49 к.	
в) По счету запаснаго капитала:		
Перенесено на оный съ 3,411,222 р. 40 коп. запаснаго капитала, процентовъ за годъ	136,448 р. 90 к.	895,469 15
Чистая прибыль за 1837 годъ	1,454,014	77
Изъ сей суммы перенесено:		
На счетъ дивидендовъ:		
Для выдачи дивидендовъ акціонерамъ	1,000,000	
На счетъ запаснаго капитала	454,014	77
	<u>1,454,014</u>	<u>77</u>

1) Сверхъ этого отчета, Правленіе Общества напечатало обзорнїе разныхъ своихъ капиталовъ, изъ котораго мы извлекаемъ слѣдующія любопытныя свѣдѣнія: 1) Капиталь страховыхъ премій составлялъ съ 24-го Сентября 1827 по 1-е Января 1829 года, 917,878 р. 97 к.; въ 1829 году, 887,397 р. 93 к.; въ 1830, 959,763 р. 6 к.; въ 1831, 1,060,005 руб. 62 к.; въ 1832, 1,218,545 р. 55 коп.; въ 1833, 1,377,499 руб. 34 коп.; въ 1834, 1,704,032 р. 68 к.; въ 1835, 1,778,509 р. 25 к.; въ 1836, 1,957,550 р. 37 к.; въ 1837, 2,097,754 р. 16 к., и того 13,938,936 р. 91 к.

2) За пожарные ущербы уплачено: съ 24-го Сентября 1827 по 1-е Января 1829 года, 74,474 руб. 22 к.; въ 1829 году, 152,182 руб. 36 к.; въ 1830, 120,079 р. 53 к.; въ 1831, 266,977 р. 58 к.; въ 1832, 614,612 р. 14 к.; въ 1833, 484,188 руб. 60 к.; въ 1834, 863,917 р. 85 к.; въ 1835, 210,042 руб. 82 к.; въ 1836, 598,216 руб. 67 к.; въ 1837, 585,635 р. 49 к., и того 3,970,327 р. 26 к.

3) Капиталь, внесенный въ Государственный Коммерческой Банкъ, простирается 1-го Января 1829 года до 2,854,683 р. 61 к.; 1830, до 3,643,836 руб. 42 к.; 1831, до 3,602,826 р. 45 к.; 1832, до 3,802,055 руб. 51 к.; 1833, до 3,908,829 р. 59 к.; 1834, до 4,380,361 р. 82 к.; 1835, до 645,348 р. 21 к.; 1836, до 5,662,431 р. 90 к.; 1837, до 6,290,439 р. 17 к., и 1-го Января 1838 до 6,962,403 р. 27 к.

4) Казенныхъ пошлинъ уплачено съ 24-го Сентября 1827 по 1-е Января 1829 года, 31,417 р. 7 к.; за 1829 годъ, 35,523 р. 59 к.; за 1830, 38,074 р. 27 к.; за 1831, 4,070 р. 49 к.; за 1832, 48,743 р. 99 коп.; за 1833, 55,054 р. 63 к.; за 1834, 68,091 р. 43 к.; за 1835, 69,303 р. 2 к.; за 1836, 77,180 р. 92 к.; за 1837, 82,737 р. 55 к.; и того 548,196 р. 96 к.

5) Дивиденды выданы за время съ 24-го Сентября 1827 по 1-е Января 1830 года, по 95 р. на акцію (которыхъ всего 10,000); за 1830 годъ, по 60 р.; 1831, по 59 р.; 1832, по 45 р.; 1833, по 66 р.; 1834, по 60

— Jego Cesarska Mość, na skutek przedstawienia P. Ministra Skarbu, rozpatrzonego w Komitecie PP. Ministrów, 30 Grudnia zeszłego roku, Najwyżej rozkazać raczył: dozwoić Jenerał - Porucznikowi Schubertowi, Rossyjskiemu w Hawannie Konsulowi Alexandrowi Lidertowi i St. Petersburgskim Kupcom: Jakóbowi Lidertowi i Gabryelowi Cielibiejewu zawiązać towarzystwo do przygotowania w S. Petersburgu blejwasu i utwierdzić przedstawioną przez nich w tym celu ustawę.

(G. S. P.)

SPRAWOZDANIE

ROSSYJSKIEGO ASSEKURACYJNEGO OD OGNIA TOWARZYSTWA,
od 1-go Stycznia 1837 roku do 1-go Stycznia 1838 roku.

	Rub.	Kop.
Otrzymano premiov assekuracyjnych	2,097,754	16
Znajduje się procentow w Handlowym Banku Państwa za rok 1837 od 6,889,525 rubli 60 kop.	232,858	76
Otrzymano procentow przy rozmianie билетовъ bankowych w roku 1837	18,871	—
	<u>2,349,483</u>	<u>92</u>

Z summy tej potrąca się:

а) W RACHUNKU ROZCHODOW:		
Na płacę służącym w Administracyi Towarzystwa i na różnej wydatki	47,413 r. 37 k.	
Za komis pełnomocnikom w różnych miastach i Dyrektorom	125,971 r. 39 k.	
	<u>173,384 r. 76 k.</u>	
б) W RACHUNKU STRAT POŻARNYCH:		
Za szkody przez pożar zrządzone	585,635 r. 49 k.	
с) W RACHUNKU KAPITAŁU:		
Przeniesiono doń od 3,411,222 r. 40 kop. kapitału zapasowego, procentow za rok	136,448 r. 90 k.	895,469 15
Чистый доход за rok 1837	1,454,014	77

Z summy tej przeniesiono:

NA RACHUNEK DYWIDENDOW:		
Dla wydania dywidendow akcyonistom	1,000,000	
Na rachunek kapitału zapasowego	454,014	77
	<u>1,454,014</u>	<u>77</u>

1) Oprócz tego sprawozdania Administracya Towarzystwa wydrukowała obejrzenie różnych swoich капиталовъ, z którego wyjmujemy następujące ciekawe wiadomości: 1) Kapitał premij assekuracyjnych wynosił od 24-go Września 1827 roku do 1-go Stycznia 1829 roku, 917,878 r. 97 k.; w roku 1829, 887,397 r. 93 k.; w 1830, 959,763 r. 6 k.; w 1831, 1,060,005 r. 62 k.; w 1832, 1,218,545 rub. 55 kop.; w roku 1833, 1,377,499 r. 34 kop.; w 1834, 1,704,032 r. 68 kop.; w 1835, 1,778,509 r. 25 k.; w roku 1836, 1,957,550 r. 37 k.; w roku 1837, 2,097,754 r. 16 kop.; w ogóle 13,938,936 rubli 91 kop.

2) Za straty przez pożar zrządzone wypłacono: od 24 Września 1827 do 1-go Stycznia 1829 roku, 74,474 rub. 22 k.; w roku 1829, 152,182 rub. 36 k.; w roku 1830, 120,079 r. 53 k.; w 1831, 266,977 r. 58 k.; w 1832, 614,612 r. 14 k.; w 1833, 484,188 r. 60 k.; w 1834, 863,917 r. 85 k.; w 1835, 210,042 r. 82 k.; w 1836, 598,216 rub. 67 k.; w roku 1837, 585,635 rubli 49 kop.; w ogóle 3,970,327 r. 26 k.

3) Kapitał ulokowany w Handlowym Banku Państwa, wynosił 1-go Stycznia 1829 roku 2,854,683 r. 61 k.; 1830, 3,643,836 rub. 42 k.; 1831, 3,602,826 r. 45 k.; 1832, 3,802,055 r. 51 k.; 1833, 3,908,829 r. 59 k.; 1834, 4,380,361 r. 82 k.; 1835, 645,348 r. 21 k.; 1836, 5,662,431 rub. 90 kop.; 1837, 6,290,439 r. 17 k.; i 1-go Stycznia 1838 roku 6,962,403 rub. 27 kop.

4) Poszlin Skarbowych zapłacono od 24-go Września 1827 roku do 1-go Stycznia 1829 roku 31,417 rub. 7 k.; za rok 1829, 35,523 r. 59 k.; za 1830, 38,074 r. 27 k.; za 1831, 4,070 r. 49 k.; za 1832, 48,743 r. 99 k.; za 1833, 55,054 r. 63 k.; za 1834, 68,091 r. 43 k.; za 1835, 69,303 r. 2 k.; za 1836, 77,180 r. 92 k.; za 1837, 82,737 r. 55 k.; w ogóle 548,196 r. 96 kop.

5) Diwidendow wydano za czas od 24-go Września 1827 roku do 1-go Stycznia 1830 roku, po 95 r. na akcyę, (których w ogóle 10,000); za rok 1830, po 60 r.; 1831, po 59 r.; 1832, po 45 r.; 1833, po 66 r.;

р.; 1835, по 80 руб.; 1836, по 80 руб.; за 1837 по 100 руб. (Сбв. Пз)

1834, по 60 р.; 1835, по 80 р.; 1836, по 80 р.; за годъ 1837 по 100 руб. (Р. Р.)

Извлечение изъ отчета по управленію Царствомъ Польскимъ съ 1829 по 1835 годъ.

(Продолженіе.)

Общественныя заведенія.

Подъ попеченіемъ Коммиссіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ состоятъ также:

- 1) *Общественныя больницы*, число коихъ въ послѣдніе три года умножилось 12-ю вновь устроенными.
- 2) *Тюремныя залки*, получившіе новое образованіе, по которому, отдѣлены: преступники отъ обвиненныхъ въ маловажныхъ проступкахъ, здоровые отъ больныхъ и женщины отъ мужчинъ.
- 3) Содержаніе почтъ, значительно распространившихся въ послѣднее время. Между Петербургомъ и Варшавою съ Февраля 1832 года, устроена ежедневная экстр-почта.

Управление Духовными дѣлами Римско-Католической вѣры.

Число священнослужителей Римско-Католической церкви было духовенства во всемъ Царствѣ простирается до 2,204, монашествующихъ до 845, а новиціатовъ до 230 лицъ. Сверхъ того въ женскихъ десяти духовныхъ обществахъ и 28 монастыряхъ, числятся до 300 монахинь и до 40 новиціатокъ.

Для высшаго образованія Римско-Католическаго духовенства, предположено устроить въ самой Варшавѣ Духовную Академію, для которой особо учрежденнымъ Комитетомъ начертанъ проектъ образованія. Заведеніе сіе нынѣ окончательно уже устроено.

Существовавшія доселѣ постановленія по бракоразводнымъ дѣламъ были причиною многихъ недоразумѣній, возникавшихъ между духовною и свѣтскою властями, какъ при вступленіи разведенныхъ супруговъ въ новый бракъ, такъ и при назначеніи въ Гражданскія Судилища изъ духовныхъ лицъ особыхъ защитниковъ брачнаго союза. Но Высочайше утвержденное по сему предмету 16 Марта 1836 года Положеніе, устроивъ сію важную часть отечественнаго законодательства, и предоставивъ разсмотрѣніе бракоразводныхъ дѣлъ вѣдомству духовныхъ судилищъ, положило тѣмъ самымъ конецъ всемъ дальнѣйшимъ пререканіямъ духовенства. О положеніи семъ, по особенной важности онаго, признано не излишнимъ упомянуть здѣсь, хотя по времени изданія и не принадлежитъ оно къ составу нынѣшняго отчета.

Греко-Россійской и Греко-Унитской вѣры.

Число лицъ Греко-Россійской вѣры съ 1830 года значительно увеличилось. Въ Царствѣ имѣется шесть приходскихъ церквей и одинъ монастырь, а духовныхъ лицъ числятся 49 человекъ. Завѣдываетъ въ Царствѣ Польскомъ духовными дѣлами Греко-Россійской вѣры Викарный Епископъ Волынской Епархіи, а съ 1833 года, Протоіерей Греко-Россійскихъ церквей назначенъ Членомъ Правительственной Коммиссіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ. Духовныхъ особъ Греко-Унитской церкви состоитъ при 360 большихъ и малыхъ приходахъ: 305 благо духовенства, 25 монашествующихъ и 44 новиціата.

Евангелическихъ и Англиканскаго исповѣданій.

Въ Царствѣ имѣется Евангелическихъ приходовъ: Лютеранскаго исповѣданія 40, а Реформатскаго 7.—Сверхъ того устроены въ Варшавѣ молитвенный домъ для лицъ Англиканскаго исповѣданія.

Все народонаселеніе Царства въ отношеніи къ религіи, раздѣлялось въ 1834 году слѣдующимъ образомъ:

Лицъ Римско-Католической вѣры	3,279,955.
Греко-Россійской	1,170.
Греко-Унитскаго	216,000.
Евангелическихъ исповѣданій	181,621.
Евреевъ	420,062.
Лицъ другихъ исповѣданій	4,388.
Итого	4,103,196.

Народное Просвѣщеніе.

По прекращеніи мятежа, первымъ попеченіемъ Правительства было, поддержавъ сохранившіяся учебныя заведенія, распространить число первоначальныхъ для дѣтей училищъ.

Въ послѣдствіи, по принятіи новой системы общественнаго воспитанія, въ началѣ 1835 года, открыты Общедовныя училища, равно Гимназіи, въ которыхъ прибавлено по одному старшему классу, и вслѣдъ за тѣмъ учреждены при Правительственной Коммиссіи, для содѣйствія Главному Директору, особый Совѣтъ Народнаго Просвѣщенія. — Главною цѣлію общественнаго образованія предположено улучшеніе нравовъ и утвержденіе ихъ на началахъ правственности и религіи. Для достиженія сей цѣли, необходимо было разсмотрѣть употребляемыя въ училищахъ учебныя

WYCIĄG ZE ZDANIA SPRAWY Z DZIAŁAŃ ADMINISTRACYI KRÓLESTWA POLSKIEGO W LATACH OD 1829 DO 1835.

(Ciąg dalszy).

Ogólne Zakłady.

Pod opieką Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, zostają także:

- 1) *Szpitaly*, których liczba w ostatnich trzech latach, powiększyła się o 12 nowo-urządzonych.
- 2) *Więzienia*, które otrzymały nową organizacyą, w skutek czego, oddzielono skazanych, od inkwizytów, kryminalistów od poprawczych, zdrowych od słabych, i kobiety od mężczyzn.
- 3) Utrzymanie poczt, które w ostatnim czasie znacznie się rozszerzyło. W miesiącu Lutym 1832 roku, otwarto nadzwyczajną pocztę kuryerską, raz w tydzień, między Warszawą i Petersburgiem.

Duchowieństwo Rzymsko-Katolickiego wyznania.

Hierarchia Rzymsko-Katolicka, liczy obecnie w całym Królestwie Xięży Świeckich 2,204, Zakonników, 845 xięży, a kleryków i nowicyuszów 230. Nadto w dziesięciu zgromadzeniach żeńskich, a w dwudziestu ośmiu domach, jest 300 zakonnic i 40 nowicyuszek.

Dla wyższego kształcenia się Rzymsko-Katolickiego Duchowieństwa, założono w Warszawie Akademią Duchowną, dla której Komitet oddzielny ułożył projekt organizacyi. Zakład ten już obecnie ostatecznie urządzony został.

W przedmiocie rozwodów, wykonanie przepisów prawa częstych doznawało między władzami Duchownemi i świeckimi kolizyj, równie co do zawierania powtórnych małżeństw, jak co do wyznaczenia obrońców duchownych do spraw tego rodzaju, toczących się w Sądach Cywilnych. Jakkolwiek co do czasu przechodzi za okres tego obrazu, nie może jednak w tém miejscu pominięte być nowe prawo Najwyższą Sankeyą w dniu (16) 28 Marca 1836 r., w Petersburgu zatwierdzone, które, wprowadzając porządek w tę ważną część krajowego prawodawstwa, i poruczając sądom duchownym rozpoznawanie spraw rozwodowych, położyło tѣm samym koniec dalszym narzekaniom Duchowieństwa.

Duchowieństwo Greko-Rossyjskie i Grecko-Unijatskie.

Liczba wyznawców religii Grecko-Rossyjskiej, od r. 1830 znacznie się powiększyła. Parafialnych kościołów w Królestwie jest sześć, klasztor jeden, a duchownych 40. Zarządza w Królestwie Polskiem Duchownemi sprawami Grecko-Rossyjskiego wyznania, Biskup Wikary Wołyńskiej Diecezyi, a od roku 1833 Officyał i Dziekan kościołów Grecko-Rossyjskich, zainominowany został Członkiem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego. Duchownych osób Grecko-Unijatskich kościołów przy 360 wielkich i małych Parafiach, znajduje się: 305 xięży świeckich, 25 zakonników i 44 nowicyuszów.

Wyznania Ewangelickie i Anglikańskie.

W Królestwie znajduje się wyznania Augsburskiego parafij 40, a reformowanego 7. Oprócz tego, urządzony został w Warszawie Dom modlitwy dla osób Anglikańskiego wyznania.

Cała ludność Królestwa, pod względem wyznań, w roku 1834 była następną:

Wyznania Rzymsko-Katolickiego było 3,279,955.	
Grecko-Rossyjskiego	1,170.
Grecko-Unickiego	216,000.
Ewangelickiego	181,621.
Starozakonnych	420,062.
Innych wyznań	4,388.
Razem	4,103,196.

Oświecenie Publiczne.

Po uśmierzeniu buntu, Rząd kazał przedewszystkiem otworzyć szkoły wydziałowe, dla młodzieży mniej dorosłej.

Następnie, w rozwinięciu nowo zatwierdzonej ustawy szkolnej, z początkiem roku szkolnego 1835, otwarte zostały szkoły obwodowe i gimnazya, w których przydano po jednej wyższej klasie; i wkrótce wzięta początek Rada wychowania, ustanowiona przy Kommissyi Rządowej dla pomocy Dyrektora Głównego. Za najgłówniejszy cel ogólnego ukształcenia, uznano poprawę obyczajów, i oparcie ich na zasadach moralności i religii. Dla dopięcia celu tego, należało koniecznie rozpoznać używane w szkołach książki naukowe. Te, które Rząd uznał za dobre, zostały prze-

книги. Тѣ изъ нихъ, которыя одобрены Начальствомъ, перепечатаны въ достаточномъ количествѣ экземпляровъ для снабженія оными заведеній, на что употреблено въ одномъ 1834 году до 50,000 злотыхъ. Особенное вниманіе обращено на способности, поведеніе и нравственныя качества учащихся. Для преподаванія Закона Божія, назначены наставники изъ числа духовныхъ лицъ, а для обученія Россійскому языку и Словесности, приглашены Учители изъ Имперіи. Не ограничиваясь умноженіемъ и улучшеніемъ общественныхъ и казенныхъ заведеній, Комиссія подвергла бдительному надзору воспитаніе юношества и въ частныхъ Училищахъ.

Число учащихся во всѣхъ Учебныхъ заведеніяхъ Царства, какъ казенныхъ, такъ и частныхъ, составляло: въ 1833 году 40,324, а въ 1834 году 43,791 человекъ.

Ценсурный Комитетъ, учрежденный для цензуры книгъ, какъ печатаемыхъ въ предѣлахъ Царства, такъ и привозимыхъ изъ за границы, подчиненъ Правительственной Комиссіи и въ порядкѣ дѣйствій своихъ руководствуется правилами, наблюдаемыми въ Имперіи.

(Продолженіе впереди).

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 14-го Марта.

Проектъ закона о суммахъ на тайныя расходы, очень занимая Палату Депутатовъ; пренія продолжаются нѣсколько дней по сегодняшнее число; они очень жарки и вообще неблагоприятны Министрамъ. Между ораторами особенно изъяснили противное мнѣніе Гг. Жобертъ изъ доктринерской партіи и Жике б. Префектъ Полиціи. Оба соглашались въ томъ, что расходы эти должны быть опредѣлены по вѣрной смѣтѣ. Последний ограничивалъ эту смѣту до известной степени и утверждалъ, что при нынѣшнемъ состояніи спокойствія, полтора милліонъ франковъ на тайныя расходы слишкомъ много и что Министерству могло бы обойтись суммою въ 1,200,000 фр. Г. *Монталиве* защищалъ Министерство, но во время своей рѣчи (вчера) такъ заболѣлъ, что его должно было свести съ кафедры въ другую комнату. Сегодня, когда сей предметъ подвергнуть дальнѣйшему разсужденію, изъ Депутатовъ первый произнесъ рѣчь противу проекта Г. *Одилонъ Баро*; прежде того, заступаа Г-на *Монталиве* говорилъ Президенту Министерскаго Совѣта, и объявилъ что здѣсь дѣло состоитъ въ томъ: пользуются ли Министры дозвріемъ Палаты или нѣтъ? — При отходѣ почты, совѣщанія еще не кончились. *)

— Въ Палатѣ Депутатовъ между прочимъ находится слѣдующій проектъ новаго Министерскаго состава: Герцогъ *Броли* Президентомъ Совѣта и Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ; Г. *Тьеръ* Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ; Маршалъ *Сультъ* Военнымъ Министромъ; Г. *Гизо* Министромъ Просвѣщенія; Г. *Дюшатель* Министр. Финансовъ; Г. *Розамель* Морскимъ Министромъ; Г. *Пасси* Министр. Торговли.

— Посланныкъ *Абделъ Кадера* въ сопровожденіи нѣсколькихъ Французскихъ Офицеровъ и известнаго Еврея Бенъ Дюранда, на пароходѣ *le Cerbere* 7 ч. с. м. прибылъ въ Тулонъ. Одинъ изъ адъютантовъ Военнаго Министра легко объясняющійся на Арабскомъ языкѣ, будетъ сопровождать Посланныка въ Парижъ. (G.C.)

— *Монтеръ* объявляетъ сегодня законъ, дозволяющій устроить желѣзную дорогу изъ Страсбурга въ Базель.

— Министръ Внутреннихъ Дѣлъ назначилъ въ пособіе адъютанту Мера, одного небольшого Французскаго общества, какъ отцу 31 дѣтей, 200 франковъ. Меръ тогожъ общества имѣетъ 24 дѣтей.

— По письмамъ съ Испанскихъ границъ, въ Сарагосѣ послѣ победы одержанной надъ Карлистами, будто произошли большіе беспорядки. Патріоты уничтожили военное начальство и отправили депутатовъ въ Мадридъ жаловаясь на измѣну и объявляя, что напередъ будутъ они только слушаться тѣхъ чиновниковъ, которые на дѣлѣ доказали свою приверженность къ отечеству.

— По новѣйшимъ извѣстіямъ изъ Сарагоссы, тамошняя чернь умертвила Штабъ Офицеровъ *Эстеллера*, *Гутьерреса* и еще четырехъ другихъ, которые не захотѣли командовать національною гвардіею. Политическій начальникъ *Морено* спасся бѣгствомъ. Бумаги его задержаны и переданы комиссіи составленной изъ девяти гражданъ. Комиссія эта велѣла многихъ арестовать. Полагаютъ, что *Эспартеро*

друкowane w dostatecznej liczbie exemplarzy, dla zapatrzenia niemi zakładów naukowych, na co wydano w jednym 1834 roku, do 50,000 złotych polskich. Szczególniejszą zwrócono uwagę na kwalifikacją, konduitę i obyczaje nauczających. Dla nauczania religii wyznaczono instruktorów z osób duchownych, a do uczenia języka i literatury Rosyjskiej, przyzwano nauczycieli z Cesarstwa. Nieograniczając się na powiększeniu i popiepszeniu ogólnych i Rządowych zakładów, Komisya rozciągnęła troskliwy dozór nad wychowaniem młodzieży w prywatnych pensjach.

По số uczącej się młodzieży we wszystkich zakładach naukowych, tak Rządowych, jak i prywatnych w Królestwie, w ostatnich dwóch latach była następująca: w 1833 roku, 40,324, a w roku 1834, 43,791.

Komitet Cenzury, ustanowiony dla cenzury dzieł drukujących się w kraju, lub zza granicy sprowadzanych, przeszedł pod kierunek Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, i wydział ten stosuje się do prawideł w Cesarstwie.

(Dalszy ciąg nastąpi).

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Франція.

Парижъ, дня 14 Марца.

Проектъ до Права о funduszach на wydatki tajne zajmuje nader mocno Izbę deputowanych; rozprawy trwające od dnia onegdajszego do dzisiaj są mocne i w ogólności nieprzychylnie Ministrom. Między mówcami, wystąpili szczególniej ze zdaniem przeciwném PP. *Jaubert*, ze stronnictwa doktrynerów, i *Gisquet* b. Prefekt Policyi. Obadwa byli tego zdania, że te wydatki powinny ulegać kontroli pewnej. Ostatni ograniczał tę kontrolę do niektórych tylko tytułów, i utrzymywał, że przy dzisiejszym stanie spokojności 1 1/2 mill. fr. na wydatki tajne jest za wiele, i że mogłoby się obejść Ministerjum summą 1,200,000 fr. Pan *Montalivet* bronił Ministerjum, ale w trakcie swej mowy (wczoraj) zastąpił tak mocno, iż musiano go odprowadzić z mównicy do przyległego pokoju. Dziś, gdy ten sam przedmiot był dalej rozbiegany, z deputowanych zabrał głos pierwszy P. *Odilon-Barrot* przeciwko projektowi przed nim, zastępując Pana *Montalivet*, mówił Prezes Rady Ministrów i oświadczył wyraźnie, że idzie tu o pytanie: czy Ministerowie posiadają zaufanie Izby, albo nie? — Czy odejściu poczty, jeszcze nie skończyły się narady *).

— W Izbie Deputowanych widziano między innemi taki projekt do nowego składu Ministerjalnego: Xiążę *Brogie*, Prezesem Rady i Ministrem interesów zagranicznych; Pan *Thiers*, Ministrem Spraw Wewnętrznych; Marsz. *Soult*, Min. Wojny; P. *Guizot*, Min. oświecenia; P. *Duchatel*, Min. Skarbu; P. *Rosamel*, Min. Marynarki; P. *Passy*, Ministrem handlu.

— Posłannik *Abdel Kadera*, przybył już dnia 7 b. m. na statku parowym *le Cerbere* do Tulonu, w orszaku kilku Oficerów Arabskich i z znajomym żydem Ben Durand. Jeden z Adjutantów Ministra wojny, mówiący dobrze po Arabsku, będzie towarzyszył posłannikowi do Paryża. (G. C.)

— *Monitor* ogłasza dzisiaj prawo, pozwalające na założenie drogi żelaznej ze Strażburga do Bazylei.

— Minister Spraw Wewnętrznych, Adjunktowi Mera jednej niewielkiej francuzkiej gminy, jako ojcowi 31 dzieci, udzielił wsparcia 200 fr. Mer tejże gminy ma 24-ro dzieci.

— Podług listów od granic Hiszpańskich, w Saragossie, po odniesioném nad Karolistami zwycięztwie, wybuchnęły wielkie rozruchy. Patryoci usunęli władze wojskowe i wysłali deputowanych do Madrytu, użalając się na zdradę i oświadczając, że nadal posłuszni będą tym tylko urzędnikom, którzy czynami dowiedli swojego patryotyzmu.

— Najnowsze wiadomości z Saragossy donoszą, że tameczne pospólstwo dopuściło się morderstwa na Sztabs-Oficerach *Esteller*, *Gutierrez* i jeszcze czterech innych, którzy nie chcieli wystąpić na czele gwardyi narodowej. Naczelnik polityczny *Moreno*, ratował się ucieczką. Zabrano mu papiery i oddano komisyyi, złożonej z dziewięciu obywateli. Komisyya ta wielu już kazała aresztować. Rozumieją, że *Espartero*, naznaczy

*) В Берлинѣ получено телеграфич. извѣстіе, что проектъ на счетъ тайныхъ суммъ, принятъ въ Палатѣ Депутатовъ. Министерству имѣло 249 въ свою пользу и 138 противу.

*) W Berlinie otrzymano doniesienie telegraficzne z Paryża, że projekt do prawa, względem funduszów tajnych, otrzymał się w Izbie deputowanych, Ministerjum miało 249 głosów za sobą, a 138 przeciwnych.

наименуеть Генерала *Фирмина Ириарте*, Губернаторомъ Сарагоссы.

16-го Марта.

Русскій Посланникъ давалъ вчера большой дипломатическій обѣдъ, къ которому приглашены всѣ члены Кабинета.

— Австрійскій Посланникъ при Англійскомъ Дворѣ Князь Павелъ *Эстергази*, вчера утромъ выѣхалъ въ Парижъ.

— Король отпустилъ изъ суммъ Королевскаго дома 50,000 фр., для начатія въ этомъ же году починки замка *Генриха IV* въ Пау.

— Правительство публикуеть сегодня слѣдующую телегр. депешу изъ Байонны отъ 14-го ч.: „26 Февраля бригадиръ *Пардинасъ* напалъ на Карлистовъ подъ командою *Таллада* при Кастриль, совершенно ихъ разсѣялъ и отобралъ у нихъ всѣ припасы. Самъ *Таллада* 7 ч. національными гвардейцами изъ Баррана, задержанъ. *Гарсія* съ собственными своими силами старается взять *Эстремадуру*.“ — (*Charte de 1830* отъ вчерашняго числа содержитъ телеграф. депешу, также изъ Байонны отъ 14-го ч. утромъ, которая слѣдующаго содержанія: „Генераль *Карата* опять временно принялъ Военное Министерство. *Пардинасъ* 27-го ч. совершенно разбилъ *Таллада*. Карлисты лишились 1,000 чел. и 2 пушекъ. *Гарсія* съ своей стороны взялъ цитадель Пуэрто Ляно. Въ Сарагоссѣ спокойствіе опять возстановлено. Въ провинціяхъ до 10-го ч. ничего не произошло важнаго).“

— Въ Сарагоссѣ женщины наиболее содѣйствовали къ вытѣсненію Карлистовъ. Онѣ изъ всѣхъ оконъ дили кипящую воду и бросали мебели на головы неприятелю.

— Министръ торговли препроводилъ циркуляръ въ торговля палаты приморскихъ городовъ, въ которомъ онъ совѣтуетъ купцамъ торгующимъ съ Сѣвѣрною Америкою, быть осторожными въ ихъ предпріятіяхъ, такъ какъ въ Соединенныхъ Штатахъ должно опасаться переворота подобно тому, какъ въ прошломъ году.

— Увѣдомляютъ изъ Тулона отъ 11-го ч. что *Юсуфъ* - Бей на пароходѣ *Фюльтонъ* отплылъ въ Алжиръ. Онъ наименованъ Подполковникомъ Спаговъ, и отправляется въ Оранъ, гдѣ стоитъ полкъ его.

(A.P.S.Z.)

А н г л и я.

Лондонъ, 13-го Марта.

Графъ *Шабо*, второй Секретарь Французскаго Посольства при здѣшнемъ Дворѣ и племянникъ Герцога *Лейнстерскаго*, въ понедѣльникъ изъ Парижа сюда прибылъ. Слышно, что Француз. Посланникъ Генераль *Себастьяни*, въ концѣ настоящаго времени года оставитъ свое публичное занятіе, и *Г. Барантъ* поступитъ на его мѣсто.

— Письма изъ Ст. Себастьяна отъ 5-го ч. пр. м. увѣдомляютъ, что когда 3-го ч. началась отправка людей Британскаго легіона, на транспортныхъ корабляхъ, присланныхъ Англійскимъ Правительствомъ, изъ 700 чел. пѣхоты, едва 30 изъявили согласіе опять остаться въ Испанской службѣ. Кавалерія же и артиллерія остается по прежнему. Уволенные солдаты не получили денегъ, а Офицеры едва по 10 фунтовъ въ зачетъ.

— На сегодняшней биржѣ говорили, что въ Испаніи между воюющими сторонами, производятся переговоры основаніемъ коихъ будто бракосочетаніе старшаго сына *Донъ-Карлоса* съ Королевою *Донною Исабеллою*.

— Вотъ обзоръ народонаселенія Англійскихъ владѣній въ разныхъ частяхъ свѣта: Въ Сѣвѣрной Америкѣ колоніи состоятъ изъ Верхней и Нижней Канады, острова Принца Эдуарда, Мыса Бретонскаго и Терра-Нева и округа Гудсонскаго залива; страны сѣи заключаютъ 1,500,000 жителей. Въ Южной Америкѣ Англія имѣеть (Фалландскіе острова, Гондурасъ, Бербисъ, Эсекибо и Демерару съ 120,000 жителей; въ Западной Индіи, Ямайка, Ст. Тринидадъ, Табаго, Гренада, Ст. Винсонъ, Барбадоесъ, Ст. Люція, Доминго, Антигуа, Монсерра, Невисъ, Ст. Христофъ, Анквила, Тортола, Девичьи острова, Новато Провиденія, острова Богамскіе, Георгіевскіе и Бермудосскіе съ 1 миллион. жителей; въ Африкѣ мысъ Доброй Надежды, островъ Маврикія, Маге, Зейшельскій, Св. Елены, Вознесенія, Сіерра-Леона, Гамбія, Ацера и Капъ-Кастъ съ 350,000 жителей; въ Австраліи Новый Южный Валлисъ, Вандеменская Земля, округъ Лебежей рѣки, проливъ Короля Георга и Норфольскіе острова съ 230,000 жителей; въ Азійи островъ Цейлонъ съ 400,000, Президентства Бенгалское, Мадрасское и Бомбайское съ 83 миллионами жителей; въ Европѣ Гибралтаръ, Мальта, Гоццо, Корфу, Кефалонія, Цанте, Санто Маура, Итака, Паксо, Чериго и Гелголавъ съ 400,000 жите-

Jenerala *Firmin Iriarte*, Gubernatorem Saragossy.

Dnia 16.

Poselъ Rossyjski dawałъ wczora wielki obiadъ дипломатyczny, na który zaproszeni byli wszyscy członkowie Gabinetu.

— Xiążę Paweł *Esterhazy*, Poselъ Austriacki przy dworze Angielskim, wczora rano wyjechałъ stądъ do Londynu.

— Królъ wyznaczyłъ zъ dochodówъ listy Cywilnej 50,000 fr. na rozpoczęcie w tymъ jeszcze roku reparacyi zamku *Henryka IV* w Pau.

— Rządъ ogłosiłъ dzisiaj następną depeszę telegraficzną zъ Bayonny, pod d. 14: „D. 26 Lutego, Brygadyerъ *Pardinas* uderzyłъ na Karolistów, dowodzonych przez *Tallada* pod Castril, pobitъ ichъ zupełnie i wszystkie zabralъ materyały. Samъ *Tallada* d. 7 wzięty zostałъ w niewolę przezъ gwardzystówъ narodowychъ zъ *Barran*. *Garcia* ograniczony tylko własnymi swymi siłami, stara się zdobyć *Estremadurę*.“ — (*Charte de 1830* daty dnia wczorajszego, zawiera depeszę telegraficzną, również zъ Bayonny pod d. 14 rano, która jestъ brzmienia następnego: „Jenerałъ *Caratala* znowu czasowie objąłъ Ministeriumъ Wojny. *Pardinas* d. 27 zupełnie pobitъ *Tallada*. Karoliści stracili 1,000 ludzi i 2 działa. *Garcia* wziąłъ ze swojej strony cytadelę *Puerto Llano* wъ Saragossie spokojność znowu przywrócona. Wъ провинціяхъ do d. 10 nic ważnego nie zaszło.”)

— Wъ Saragossie kobiety najwięcej przyłożyły się miały do wypędzenia Karolistów. Ze wszystkichъ bowiem okienъ lały wodę wrzącą i ciskały meble na głowy неприятелю.

— Ministerъ handlu wydałъ okolnikъ do Izbъ handlowychъ wъ miastachъ nadmorskich, wъ którymъ doradza kupcomъ, prowadzącymъ handelъ zъ Ameryką Północną, przeczornoscъ wъ ichъ przedsięwzięciachъ: gdyż wъ Stanachъ Zjednoczonychъ lękać się należyъ przesilenia podobnego, jakъ wъ roku przeszłymъ.

— Donoszą zъ Tulonu pod d. 11, że *Yussuf-Bej* na statku parowymъ *Fulton* odpłynąłъ do Algieru. Mianowany onъ zostałъ Podpółkownikiemъ Spahów, i udaje się do Oranu, gdzie jego regimentъ stoi. (A.P.S.Z.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 13-go Marca.

Hrabia *Chobot*, drugi Sekretarzъ Poselstwa Francuzkiego przy tutejszymъ dworze i siostrzanъ Xięcia *Leinstern*, wъ понедіаtekъ zъ Paryża tu przybyłъ. Biega pogłoska, że Poselъ francuzki, Jenerałъ *Sebastiani*, ku koncowi terażniejszej pory roku, usunie się zъ zawodu publicznego, a *P. Barante* będzie jego następcą.

— Listy zъ St. Sebastian pod d. 5 donoszą, iż gdy d. 3, żołnierze legii angielskiej odpływali na statkachъ przewozowych, przystanvchъ przezъ Rządъ Angielski, zъ 700 ludziъ пѣхоты, załedwo 30 oświadczyło życzenie pozostać wъ służbie Hiszpańskiej. Jazda zaś i artyllerya zostaje po dawniejszemu. Uwolnieni żołnierze nie otrzymali pieniędzy, oficerowie zaś załedwo dostali po 10 funt. na rachunekъ.

— Na giełdzie dzisiejszej mówiono, że wъ Hiszpanіи między prowadzącymi wojnę stronictwami, toczą się układy, podstawąъ которыхъ ma być ożenienie najstarszego сына *Don-Carlosa* zъ Królową *Donną-Izabellą*.

— Ludnośćъ posiadłościъ angielskichъ wъ różnychъ częściachъ swiata, jestъ następną: Wъ Ameryce Północnej osady składają się zъ Wъ yższej i Niższej Kanady, wyspy Xięcia Edwarda, przylądku *Breton* i *Terra-Neva* oraz okręguъ zatoki *Hudsonkiej*; kraje te liczą 1,500,000 mieszkańców. Wъ Ameryce Południowej Anglia posiada wyspy *Sokołowe*, *Honduras*, *Berbice*, *Esequibo* i *Demerara* ze 120,000 mieszkańców; Wъ Indyachъ Zachodnichъ wyspy: *Jamaika*, *Sw. Trójcy*, *Tabago*, *Grenada*, *Sw. Vincentego*, *Barbadoes*, *Sw. Lucyi*, *Domingo*, *Antigua*, *Montserrat*, *Nevis*, *Sw. Krzysztofa*, *Anguilla*, *Tortola*, wyspy *Panińskie*, *Nowa Opatrzność*, wyspy *Bahamskie*, *Sw. Jerzego* i *Bermudas* zъ 1 milionemъ mieszkańców; wъ Afryce Przylądekъ *Dobrej Nadziei*, wyspa *Sw. Maurycego*, *Mathé*, *Seychelle*, *Sw. Heleny*, *Wniebowstąpienia*, *Podgórze Lwie*, *Gambis*, *Acera* i *Cape-Coast* zъ 350,000 mieszkańców; wъ Australii nowa południowa *Wallia*, krajъ *Vandiemena*, okrągъ nad rzekąъ *Łabędzią*, cjaśnina Króla *Jerzego* i wyspa *Norfolk* zъ 230,000 mieszkańców; wъ Azyi wyspa *Ceylon* ze 400,000, *Prezydentcy Bengal*, *Madras* i *Bombay* zъ 83 million. mieszkańców; wъ Europie *Gibraltar*, *Malta*, *Goza*, *Korfu*, *Cephalonia*, *Zante*, *Santo-Maura*, *Itaka*, *Paxo*, *Cerigo* i *Helgoland* ze 400,000 mieszkańców. Ogólna więcъ ludnośćъ wъ tychъ posiadłościachъ wynosi 87 mill. głów. Znajomsze

лей. И такъ все народонаселеніе сихъ владѣній, составляетъ 87 мил. душъ. Извѣстнѣйшіе, господствующіе въ сихъ разныхъ краяхъ и островахъ языки Англійскій, Французскій, Голландскій, Испанскій, Италійскій, Португальскій, Греческій, Мальтійскій, Цингальскій, Гиндостанскій и Турецкій. Образъ Правленія, по странамъ самый различный; у некоторыхъ представительное собраніе; другіе зависятъ отъ законодательнаго совѣта, назначеннаго Государствен. Секретаремъ Колоній, прочіе совершенно состоятъ подъ властію Губернатора, наименованнаго Королемъ. Вѣроисповѣданія въ сихъ владѣніяхъ суть Римско-Католическое, Англиканское, Греческое, Лютеранское, Гиндостанское и Мугамеданское.

(A.P.S.Z.)

ШВЕЦІЯ И НОРВЕГІЯ.

Стокгольмъ, 13-го Марта.

По рапорту къ главной дирекціи почты изъ Грислегамма отъ 9 ч. с. м. почты изъ Ст. Петербурга отъ 16 и 19 Февраля, прибывшія сюда 10-го ч., ѣхали по морю въ повозкахъ, почему и здѣшняя почта отъ 11 ч. такимъ же образомъ опять отправлена.

— Письмо изъ Стокгольма отъ 1 Марта (въ Гамбургскомъ Корреспондентѣ), по изданной недавно военной картѣ Швеціи, сообщаетъ исчисленіе всѣхъ работъ въ царствованіе Карла Іоанна частью начатыхъ, частью производившихся или оконченныхъ. Къ сему принадлежатъ каналы Гетскій, Гьельмарскій, Зедерельгскій, Веддескій, Акерскій, Штремскій, Шгальбакскій, Дьургердскій, Вермдескій, Карлбергскій, Зефльскій, Карлштадскій, Гредаскій, Фортагенскій и Дегефорскій, на которые издержано 12,811,419 Шведс. рейхстал. Определены слѣдующіе новые каналы: при Стокгольмѣ, Троллеттѣ и Филиппштадѣ. Для постройки новыхъ портовъ и плотинъ при Гельсингборгѣ, Ленкепингѣ и Гальмштадѣ, отпущено 290,000 талер., а также и другіе будутъ учреждены въ Вербергѣ, Геганесѣ, Кимбригамѣ, Иштадѣ и Христіанштадѣ. Новыя дороги стоившія 289,000 Шведс. тал. построены между Вокною и Рорбета, Остерзундомъ и Левангеромъ, Амелъ и Блактеръ, Венерсборгомъ и Фридриксгаллемъ, Гогдалемъ и Бергомъ. Крѣпостныя работы въ Карлсборгѣ (центральное военное мѣсто для 20,000 чел.), оборонительныя линіи столицы, именно Ваксгольмъ, Фридриксборгъ, линіи между Мелерскимъ и Брунсвикскимъ озеромъ, оборонительныя линіи при Карлскронѣ, именно отстроена крѣпость Кунгсгольмская, оборонительныя линіи западныхъ береговъ, возстановленныя крѣпости Карлстенъ и Элфсборгъ, стоили вмѣстѣ 2 мил. 45 тысячъ талер. Общая сумма издержекъ по симъ работамъ составляетъ 15,709,208 Шведс. тал. и эти расходы покрыты безъ займа.

(A.P.S.Z.)

Испанія

Мадридъ, 7-го Марта.

Сенатъ въ сегодняшнемъ своемъ засѣданіи большинствомъ 41 противу 39 голосовъ разрѣшилъ, что требованіе Донъ Франциска де Паула, на счетъ принятія его въ члены Сената, не можетъ быть допущено. Превія были весьма жарки. Герц. Фрѣаскій изъяснялся въ пользу Инфанта. Рѣшеніе это въ публикѣ возбудило большое неудовольствіе.

— Правительство приказало очистить всѣ укрѣпленныя мѣста въ Нижней Аррагоніи, которыми со вѣтѣ Морелли угрожены были Карлистами.

— Базиліо Гарсія съ 1,500 чел. вступилъ въ Валдепеньасъ. Говорятъ что всѣ Карлистскіе Командеры въ провинціи ла Манча, изъ войскъ своихъ сформировали отряды отъ 200 до 300 чел. и распространились по области. Рѣки вездѣ выступили изъ береговъ, и посему служба войска Королевы весьма будетъ затруднительна.

— Въ частномъ письмѣ изъ Караваки полагаютъ потерю Карлистовъ 27 ч. при Кастриль, только на 1,800 пльвныхъ.

— Донъ Рамонъ де ла Загра, депутатъ изъ Коруньи, извѣстный по превосходному сочиненію о тюрьмахъ въ Соединенныхъ Штатахъ Сѣверной Америки, получилъ на четыре мѣсяца отпускъ, для обозрѣнія тюремныхъ замковъ Франціи, Швейцаріи и Бельгіи, чтобы возвратясь предложить Королю планъ улучшенія Испанской тюремной системы. Въ Испаніи находится теперь 1,430 тюремныхъ замковъ въ которыхъ содержатъ 11,382 заключенныхъ въ самомъ жалкомъ состояніи; они получаютъ каждый день едва кусокъ сухаго хлѣба для пищи и вязку соломы для постели. Эти люди ничѣмъ не занимаются.

— Носится слухъ, что Англійскій Посланникъ охотно соглашается, чтобы Инфанту Донъ Франциску де Паула передано было Регентство и заключено бракосочетаніе его сына съ Дониою Исабеллою.

панujące w tychъ różnychъ краяхъ i wyspachъ języki są: Angielski, Francuzki, Hollenderski, Hiszpański, Włoski, Portugalski, Grecki, Maltański, Cyngalski, Hindostański i Turecki. Kształt Rządu podługъ miejscъ bardzo jest różny; niektórzy mają zgromadzenie Reprezentantów, inni mianowaną przez Sekretarza Stanu Oсад Radę prawnodawczą, drudzy nakoniecъ залеżą zupełnie odъ władzy Gubernatora, mianowanego przez Króla. Wyznanie wiary w tychъ posiadłościachъ jest rozmaite jako to: Rzymsko-Katolickie, Anglikańskie, Greckie, Luterskie, Hindostańskie i Mahometańskie.

(A.P.S.Z.)

ШВЕЦІЯ И НОРВЕГІЯ.

Стокгольмъ, 13-го Марта.

Подługъ рапорту, полученнаго въ глѣвнѣйшей дирекціи почтъ з Grisslehamm подъ d. 9 т. м., почты з St. Petersburga з d. 16 i 19 Lutego, które d. 10 tu przybyły, szły морземъ w повозкахъ; dla чего i почта тутешья d. 11 podobnymъ же sposobemъ zтądъ odeszła.

— Listъ ze Sztokolmu podъ 1 Marca (wъ Korrespondencie Hamburskim), zъ wydanej niedawno karty wojkowej, udziela wyliczenie wszystkichъ robotъ podъ Rządemъ Króla Jana, częścią rozpoczętychъ, częścią odbywającychъ się lubъ ukończonychъ. Do tego należą kanały Götha, Hjelmar, Söderelge, Wäddö, Aker, Ström, Stallbacka, Djurgårds, Wermdö, Carlberg, Säffle, Carlstad, Gräda, Forthaga i Degefors, na które wydano 12,811,419 talar. szwedz. Nowe kanały, których zamierzono wykonanie, są: podъ Sztokolmemъ, Trollhätta i Philippstad. Na nowo założone porty i groble podъ Helsingborg, Jönköping i Halmstad, wyznaczono 290,000 talar., i inne założone byдъ mają w Warberg, Höganös, Cimbris-ham, Ystad i Christianstad. Założone nowe drogi między Woxna i Rohrböta, Ostersund i Lewanger, Amäl i Blaker, Wenersborg i Fredrikshall, Hogdall i Berg, kosztują 289,000 szwedz. talar. Roboty twierdzowe w Carlsborg (centralne miejsce zbrojne dla 20,000 ludzi), obronne linie stolicy, mianowicie Waxholm, Fredriksborg, linia między jeziorami Mälär i Brunswik, linie obronne podъ Carlscroną, mianowicie odbudowana twierdza Kungsholm, linie obronne brzegówъ zachodnichъ, przywrócone twierdze Carlston i Elfsborg, kosztują razemъ 2,045,000 talar. W ogólności koszta na te roboty wyniosły 15,709,208 szwedz. talar. i to wszystko uskuteczniо bezъ pożyczki. (A.P.S.Z.)

HISZPANIA.

Мадридъ, 7-го Марта.

Senatъ на dzisiejszemъ swémъ posiedzeniu, większością 41 przeciwko 39 głosówъ rozstrzygnął, iżъ żądanie Infanta Donъ Francisco de Paula, względemъ przyjęcia go на Członka Senatu, nie może byдъ dozwolonémъ. Rozprawy byдъ bardzo burzliwe. Xiąże Friasъ mówiłъ na stronę Infanta. Postanowienie to w publiczności wielką wzbudziło niechęć.

— Rządъ nakazałъ ustąpienie ze wszystkichъ twierdz w Niższej Arragonii, które odъ wzięcia Morelli, zagrożone byдъ przezъ Karolistów.

— Basilio Garcia zъ 1,500 ludzi wtargnąłъ do Valdepenas. Mówią, że wszyscy dowódcy Karolistowscy w prowincyi la Mancha, rozdzielili wojska swoje на korpusy odъ 200 до 300 ludzi i rozeszli się по kraju. Rzeki wystąpiły wszędzie zъ brzegówъ i dla tego służba wojskъ Królowej bardzo będzie utrudniona.

— W liście prywatnymъ zъ Caravaca, stratę, którą Karoliści, dowodzeni przezъ Tallada, ponieśli podъ Castril, podają tylko на 1,800 ludzi, wziętychъ w niewолę.

— Donъ Ramonъ de la Sagra, Deputowany zъ Coruña, znajomy zъ wybornego dzieła swojego о więzieniachъ w Stanachъ-Zjednoczonychъ-Północnejъ Ameryki, otrzymałъ czteromiesięczny urlopъ dla obejrzenia więzieńъ Francyi, Szwajcaryi i Belgii i za powrótъmъ przełożenia Korteżomъ planu względemъ ulepszenia hiszpańskiego więziennego systematu. W Hiszpanii znajduje się teraz 1,430 więzieńъ komunalnychъ, w których utrzymuje się 11,382 więźniówъ w najgłodniejszymъ stanie, otrzymującychъ codzieńъ za ledwo kawałъ suchego chleba на pożywienie i garsć stomy на postanie. Zatrudnienia zgoła niemają.

— Кражу pogłoska, że Posełъ Angielski bardzo się chętnie przychyła, аżeby Infantowi Donъ Francisco de Paula, powierzona była regencya i zawarte byдъ związkі ślubne jego сына zъ Donną Izabellą.

(2)

Сарагосса, 4-го Марта.

Вчера происходила размяна военно-плѣнныхъ. Въ 10 час. появился Карлистскій начальникъ генеральнаго штаба *Кабанеро*, въ сопровожденіи Офицера національной гвардіи, попавшагося въ плѣнь въ сраженіи 6 ч. *Кабанеро* требовалъ только, чтобы размянать человека на человека, но впрочемъ переговаривали еще о прибавкѣ 120 Карлистовъ въ prizvatельность за хорошее обращеніе какое нашли солдаты Королевы попавшіеся ему. Послѣ размяны Офицеры обѣихъ сторонъ сошлись на блистательномъ обѣдѣ и разошлись наконецъ проживъ съ собою дружески три часа. (A.P.S.Z.)

Турція.

Константинополь, 14-го Февраля.

Поспѣшно и прилжно занимаютъ здѣсь устройствомъ флота; работами управляетъ *Ахметъ* - Паша, — доказательство, — что онъ опять приобрѣлъ Султанское довѣріе. Утверждаютъ что ему будетъ вновь поручено начальство надъ флотомъ, съ которымъ за наступленіемъ хорошей погоды отправится онъ въ море. Французскій Посланникъ *Г. Руссенз* предвидя это, далъ повелѣніе Адмиралу *Галлуа*, чтобы онъ не удался съ своимъ флотомъ, который стоитъ до сихъ поръ при Смирнѣ вмѣстѣ съ Англійскими военными кораблями. Замѣчено, что между корабельными гарнизонами сихъ двухъ націй господствуетъ наилучшее согласіе и вовсе неудивительно встрѣтить Англійскаго моряка дружески бесѣдующаго съ Французскимъ. Это происходитъ отъ благорасположенія командировъ между собою, коимъ поручено не допускать нисколько несогласій, сохраняя единство и дружескія отношенія. Нѣтъ сомнѣній что *Ибрагимъ*-Паша, имѣетъ какіе-то виды противу Порты, однако онъ принужденъ хранить ихъ въ тайнѣ, такъ какъ ему объявлено, что Англія и Франція непременно рѣшились удержать твердый порядокъ на Востоку.

— Слышно, что Порта не перестаетъ требовать отъ Франціи уступки изъ Алжира, или соответственнаго денежнаго вознагражденія. Съ сею цѣлю *Решидъ*-Паша кажется отправляется въ Парижъ. Въ Италію онъ выступитъ на землю и будетъ совершать путь чрезъ Неаполь, Римъ, Туринъ и Ліонъ. Въ Римѣ отдастъ почтеніе Папѣ, что служить доказательствомъ, до какой степени измѣняются въ Турціи религіозныя понятія; въ Туринѣ рѣшить некоторыя торговыя дѣла, а въ Ліонѣ осмотритъ мануфактурныя заведенія. (G. C.)

Египетъ.

Каиръ, 16-го Февраля.

Эдеаль-Бей Посланникъ здѣшняго Пашы въ Англіи, хотя не является при Дворѣ въ Лондонѣ какъ и Султанскій Посланникъ, а также не слышно, имѣетъ ли онъ какія либо сношенія съ Правительствомъ, однако не перестаетъ пользоваться временемъ и своимъ тамъ присутствіемъ, такъ какъ всѣ арсеналы *Мегмеда-Али*, заботливостію его, снабжены всею нужнымъ изъ Англіи. Отношенія сего Государства съ Египетомъ по причинѣ свободныхъ теперь сношеній изъ Индію, становятся столь важны, что очень походить на то, что изъ Европейскихъ Державъ Англія первая признаетъ будущее владычество *Мегмеда-Али*. Примѣчательно, что всѣ Египетскіе воспитанники въ Англіи, можетъ быть только съ очень незначительнымъ исключеніемъ, оказываются искренними приверженцами Христіанской религіи, безъ всякаго посторонняго убѣжденія или вліанія, но только исключительно изъ одного священнаго писанія. Молодые эти Арабы могутъ равняться съ самыми образованными Европейцами; въ обществѣ ихъ, легко забывается, что они уроженцы Востока. Правленіе Египетскаго Вице-Короля для нихъ очень щедро и недопускаетъ чтобы они въ чемъ нибудь испытывали недостатки. (G. C.)

Разныя извѣстія.

Одинъ Американскій журналъ рассказываетъ о новѣйшемъ *Донъ Жуанѣ*, который равномерно сдѣлается такъ извѣстнымъ, какъ его предшественникъ, если не попадетъ въ смиренительный домъ. Онъ посаженъ былъ въ темницу за то что имѣлъ тринадцать женъ, но бѣжалъ; чрезъ нѣсколько дней кто-то узналъ его и пригласилъ въ свой домъ, чтобы его опять передать суду, послѣ чего самъ удался подъ какимъ то предлогомъ, но въ намѣреніи привести констабла. Но какъ великъ его былъ ужасъ, когда возвратясь домой не нашель ни арестанта ни жены.

Во время печатанія уже сегодняшняго N ра Лит. Вѣст., получены новѣйшія газеты, въ которыхъ содержится: „Изъ Триеста получено (въ Вѣнѣ) извѣстіе, что прибывшія туда письма изъ Востока, увидѣляютъ о смерти *Ибрагима-Пашы*, несообщая впрочемъ никакихъ подробностей. (G. C.)

Сарагосса, 9 Марта.

Вечера odbyła się wymiana zabranych w niewolę. O godz. 10 rano ukazał się szef Karolistowski-go Sztabu Jeneralnego, *Cabanero*, przeprowadzany przez Oficera Gwardyi Narodowej, który w bitwie d. 6. wzięty był w niewolę. *Cabanero* żądał tylko wymiany głowy za głowę, jednak umowiono się jeszcze względem dodatku 120 Karolistów, na znak wdzięczności za dobre obchodzenie się, jakiego doznali żołnierze Królowej, którzy się dostali byli w jego ręce. Po ukończonej wymianie, zgromadzili się Oficerowie obu stron, na świetny obiad i rozeszli się nakoniec przepędziwszy z sobą trzy godziny w przyjacielskiej biesiadzie. (A.P.S.Z.)

ТУРЦЫЯ.

Константинополь, d. 14 Lutego.

Около флоты работаютъ ту зъ поспѣхомъ и zajęciem, a роботами kieruje *Ahmed*-Basza, co dowodzi, że wrócił do łaski Sułtańskiej. Utrzymują, że znowu będzie miałъ sobie powierzone dowództwo флоты, z którą za nadejściemъ pięknej pory czasu wypłynię na morze. Poseł francuzki *P. Roussin*, przewidującъ to posłałъ rozkazъ Admiralsowi *Gallois*, ażeby się nie oddałъ ze swoją flotą, która stoi dotądъ jeszcze pod Sмирną, łącznie z Angielskimi okrętami wojennymi. Uważano tam, że między ludźmi z załógъ okrętowychъ tychъ dwóchъ narodów, panuje jakъ największa zgoda, i nie dziwnego widzieć Angielskiego marynarza idącego ręką w rękę z francuzkiem. Pochodzi to od góry, to jest: z dobrej harmonii dowódców, którzy mają polecenie niedopuszczać najmniejszego zajścia, zachowującъ stale wzajemną jedność i dobre porozumienie. Ze *Ibrahim*-Basza ma jakieś zamysły przeciwko Порце, nie ulega wątpliwości, musi atoli tać się z niemi, bo zpowiedziano mu, że Англія z Францją postanowiły niezmiennie utrzymać teraźniejszy status quo na Wschodzie.

— Słychać, że Pорта nie przestaje domagać się od Francyi ustąpienia z Algieru, lub zapłaty stosownego wynagrodzenia w pieniądzach. W tymъ nawet celu udaje się podobno *Reszyd*-Basza do Paryża. We Włoszechъ wysiadzie on na ląd, i będzie odbywałъ drogę przez Neapol, Rzym, Turyn i Lyon. W Rzymie złoży uszanowanie Papieżowi, co jest dowodem, jakъ dalece zmieniają się wyobrażenia religijne w Turcyi; w Turynie załatwi niektóre interesa handlowe, a w Lyonie obejrzy fabryki. (G. C.)

ЕГИПТЪ.

Каиръ, 16-го Lutego.

Edham-Бей, посланникъ Базы тutejszego w Англіи, nie pokazuje się wprowadzić u двору Londyńskiego, takъ jakъ Poseł Sułtański, nie słychać такожъ ажебы, мiewałъ jakie stosunki z Rządem; jednakże umie onъ korzystać z czasu i pobytu тамъ swego: wszystkie bowiem arsenaly *Mehmeda-Alego*, jego staraniemъ są z Англіи zaopatrywane. Stosunki tego kraju z Egiptem, stają się teraz, ze względu на wolny związek z Indyami, takъ dalece ważnemi, iż wszelkie podobieństwo jest po temu, że z Mocarstwъ Europejskich, będzie Англія najpierwszą w uznaniu przyszłego wladztwa *Mehmeda-Alego*. Uważają tu za rzecz godną zastanowienia, że wszyscy wychowанцы Egiptacy w Англіи, może z nader małymъ a nawet jedynymъ wyjątkiemъ, są gorliwemi stronnikami chrześcijaństwa, bezъ żadnej innej namowy lub wpływu, wyłącznie z samego tylko Pisma świętego. Ci młodzi Arabowie mogą stanąć obokъ najlepiej wykształconego Europejczyka; w ichъ towarzystwie zapomina się snadnie, że to są dzieci Wschodu. Rząd Vice-Króla Egiptu jest względemъ nichъ nadzwyczajъ hojny, i nie dopuszcza, aby imъ na czémkolwiekъ zbywało. (G.C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Jeden zъ dziennikówъ Amerykańskichъ donosi о nowymъ *Donъ Жуане*, który zapowiada równie stać się takъ sławnymъ jakъ jego poprzednikъ, jeśli losъ niezaprowadzi go do domu poprawy. Za to, że zaślubiłъ trzynastę żon, wtrącony byłъ do więzienia; témczasemъ udało się mu umknąćъ slamtądъ; po kilku dniachъ poznałъ go ktoś i zaprosiłъ do swego domu, ażeby znowu oddać go w ręce sprawiedliwości, poczemъ oddałъ się samъ nieznanie celemъ sprowadzenia Konstabla. Leczъ jakъ wielki jego byłъ przestach, kiedy za powrotemъ nieznalazłъ ani więzienia ani swej żony. (A.P.S.Z.)

W czasie drukowania jużъ dzisiejszego N. Kur. Litt., w nowo otrzymanychъ gazetachъ, czytamy: „Z Tryestu nadeszła wiadomośćъ (do Wiednia), że otrzymano тамъ listy ze Wschodu, donoszące о śmierci *Ibrahima*-Baszy; nie udzielająъ wszakże żadnychъ szczegółówъ.